

REMISSVAR

Socialdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Vårt datum: 2023-08-30

Vårt diarienummer: ADM/2023:362

Ert datum: 2023-05-03

Er beteckning: S2023/01513

Kopia till Utbildningsdepartementet

En registerlag för Inspektionen för socialförsäkringen (Ds 2023:13)

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har tagit del av promemorian och vill framföra följande.

Allmänt

CSN anser att det är av stor vikt att myndigheter har moderna och funktionella registerförfattningar, där regleringen av hur personuppgifter får behandlas går i linje med myndighetens uppdrag. CSN anser att myndigheters registerförfattningar så långt det är möjligt bör vara ensade och likartade i sin utformning. Detta bl.a. för att myndigheterna ska få likartade förutsättningar att fullgöra sina uppdrag och för att underlätta samarbete och informationsutbyte mellan myndigheter.

Arbete pågår med omarbetning av ett flertal myndigheters registerförfattningar, däribland kan arbetet med registerförfattningen för Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten nämnas¹. Det pågår även arbete för en modernisering av registerförfattningarna för Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten². CSN anser att regeringen i annat sammanhang men i en nära framtid bör överväga behovet av modernisering av flera registerförfattningar, bl.a. vad gäller reglering av ändamål, sökbegränsningar och elektroniskt utlämnande. Detta gäller inte minst studiestödsdatalagen (2009:287) och studiestödsdataförordningen (2009:321) i syftet att säkerställa likartade rättsliga förutsättningar för myndigheter med likartade uppdrag och liknande förutsättningar för verksamheten.

¹ Utkast till lagrådsremiss En modern dataskyddsreglering på socialförsäkringsområdet, Dnr S2022/04816

² En modern dataskyddsreglering för Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten och förbättrade förutsättningar för en effektiv kontrollverksamhet Dir. 2021:104 med tilläggsdirektiv 2023:24

REMISSVAR

CSN ser positivt på att förslagen i promemorian visar på en mer modern utformning av registerförfattningen för Inspektionen för socialförsäkringen (ISF). CSN vill i det sammanhanget hänvisa till den promemoria som tagits fram av eSam ”En modern registerförfattning” vilkens innehåll och slutsatser CSN delar³.

CSN ser också positivt på att det i förslaget till registerförfattning för ISF inte finns någon särreglering kring formen för utlämnande av personuppgifter.

5.1 Behovet av en registerförfattning/behovet av att behandla personuppgifter

Mot bakgrund av redogörelsen för hur Inspektionen för socialförsäkringen kommer att behandla personuppgifter och vilka personuppgifter det kan komma att handla om instämmer CSN i bedömningen av behovet av en särskild registerförfattning för ISF.

I avsnittet redogörs bl.a. för att ISF inhämtar uppgifter från CSN i den mån det kan ske utan hinder av sekretess. Vidare anges att ISF kan få uppgifter från CSN om studiehjälp och studiemedel.

I anledning av vad som har framförts gällande uppgiftslämnande från CSN till ISF vill CSN framföra följande. CSN:s behandling av personuppgifter regleras i studiestödsdatalagen (2009:287) och studiestödsdataförordningen (2009:321). För att CSN ska få behandla personuppgifter för att lämna ut dessa, krävs en skyldighet för CSN att lämna ut dessa som följer av lag eller förordning (jmf 4 § andra stycket studiestödsdatalagen). En sådan uppgiftsskyldighet är tex. 6 kap. 5 § OSL. Behandling genom utlämnande förutsätter i sådana fall att uppgifterna inte omfattas av sekretess. Uppgifter i studiestödsärenden är sekretessreglerade i enlighet med 28 kap. 9 § OSL. Som huvudregel är uppgifter i ett ärende om studiestöd emellertid inte sekretessbelagda och kan oftast lämnas ut utan hinder av sekretess, enligt 28 kap. 9 § OSL. Utan införandet av en sekretessbrytande bestämmelse måste emellertid CSN göra en sekretessprövning innan ett utlämnande kan ske till ISF.

När det gäller regler för *elektroniskt utlämnande* av personuppgifter hos CSN finns en detaljerad reglering i 15 § studiestödsdataförordningen. CSN kan *elektroniskt* lämna ut uppgifter om namn, adress, den studerandes länskod, kommunkod, läroanstaltens kod, studievägskod, årskurs, läroanstaltens namn, utbildningens namn och läroanstaltens länskod till ISF. Allt enligt den uppräknade, i 15 § studiestödsdataförordningen, som kopplar till vilka uppgifter som kan lämnas ut till myndighet som begär det eller sådant organ som anges i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som begär det.

CSN vill uppmärksamma det faktum att för det fall ISF önskar erhålla andra eller ytterligare uppgifter *elektroniskt* från CSN, än vad som framgår av 15 § studiestödsdataförordningen, krävs en ändring i eller tillägg till studiestödsdataförordningen.

³ Promemoria En modern registerförfattning ES2022-6.

6.6 Ändamål för behandling av personuppgifter

6.6.2 Primära ändamål

CSN ser positivt på att den föreslagna ändamålsbestämmelsen är brett formulerad och syftar till att gå i linje med ISF:s uppgifter enligt myndighetens instruktion och regleringsbrev.

I eSams promemoria ”En modern registerförfattning” lämnas förslag på en alternativ utformning av ändamålsbestämmelse, med lydelsen att en myndighet får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter enligt lag eller förordning⁴.

Som framgår av eSams promemoria innefattar formuleringen även uppdrag som myndigheten får i regleringsbrev eller i särskilda beslut av regeringen och genom formuleringen blir det tydligt att det är myndighetens uppdrag som utgör ramen⁵.

Den av eSam föreslagna utformningen av ändamålsbestämmelse skulle också innebära att registerlagen inte behöver ändras för det fall att myndighetens uppdrag justeras. CSN anser att den av eSam föreslagna utformningen av ändamålsbestämmelse är att föredra.

6.6.3 Sekundära ändamål

CSN anser att den föreslagna bestämmelsen i 7 § i författningsförslaget bör utgå.

Informationshanteringsutredningen uttalade i sitt slutbetänkande⁶ att i vad mån myndigheter får lämna ut personuppgifter till andra myndigheter inte bör regleras genom ändamålsbestämmelser, något som också berörs i eSams promemoria⁷. CSN instämmer i denna bedömning. Att den föreslagna ändamålsbestämmelsen är i linje med redan existerande registerlagstiftning för andra myndigheter, som utredningen hänvisar till, anser CSN inte vara ett argument för ett införande av en sådan sekundär ändamålsbestämmelse. När en ny registerlag för ISF föreslås bör en modernisering genomföras som, i sin tur, kan vara vägledande för justeringar och moderniseringar av andra myndigheters registerlagar.

6.6.4 Finalitetsprincipen

Eftersom ISF inte har någon befintlig registerlag där eventuella oklarheter gällande finalitetsprincipens giltighet skulle kunna finnas anser CSN att det inte finns något behov av att finalitetsprincipen regleras i den föreslagna lagen.

Vid utfärdandet av en ny registerlag för ISF bör denna lag utgöra en modern registerlag som kan stå modell för modernisering av andra myndigheters registerlagar. CSN delar utredningens bedömning att det inte bör införas en

⁴ ES2022-06 s. 13.

⁵ ES2022-06 s. 13 och s. 16.

⁶ SOU 2015:39 s. 281.

⁷ ES2022-06 s. 23.

REMISSVAR

bestämmelse som ger uttryck för finalitetsprincipen eftersom principen redan är reglerad i dataskyddsförordningen.

Beslut om detta remissvar har fattats av chefsjuristen Åsa Lindahl efter föredragning av verksjuristerna Ann Svensson och Hanna Hamrin.

Åsa Lindahl

Ann Svensson

Hanna Hamrin